

št. 49 november / december 2022

Življenje na Japonskem

TOYAMA

SIMBOLI PREFEKTURE

PTICA:
Belka

RIBA:
Japonski rumenorep

DREVO:
Japonska kriptomerija

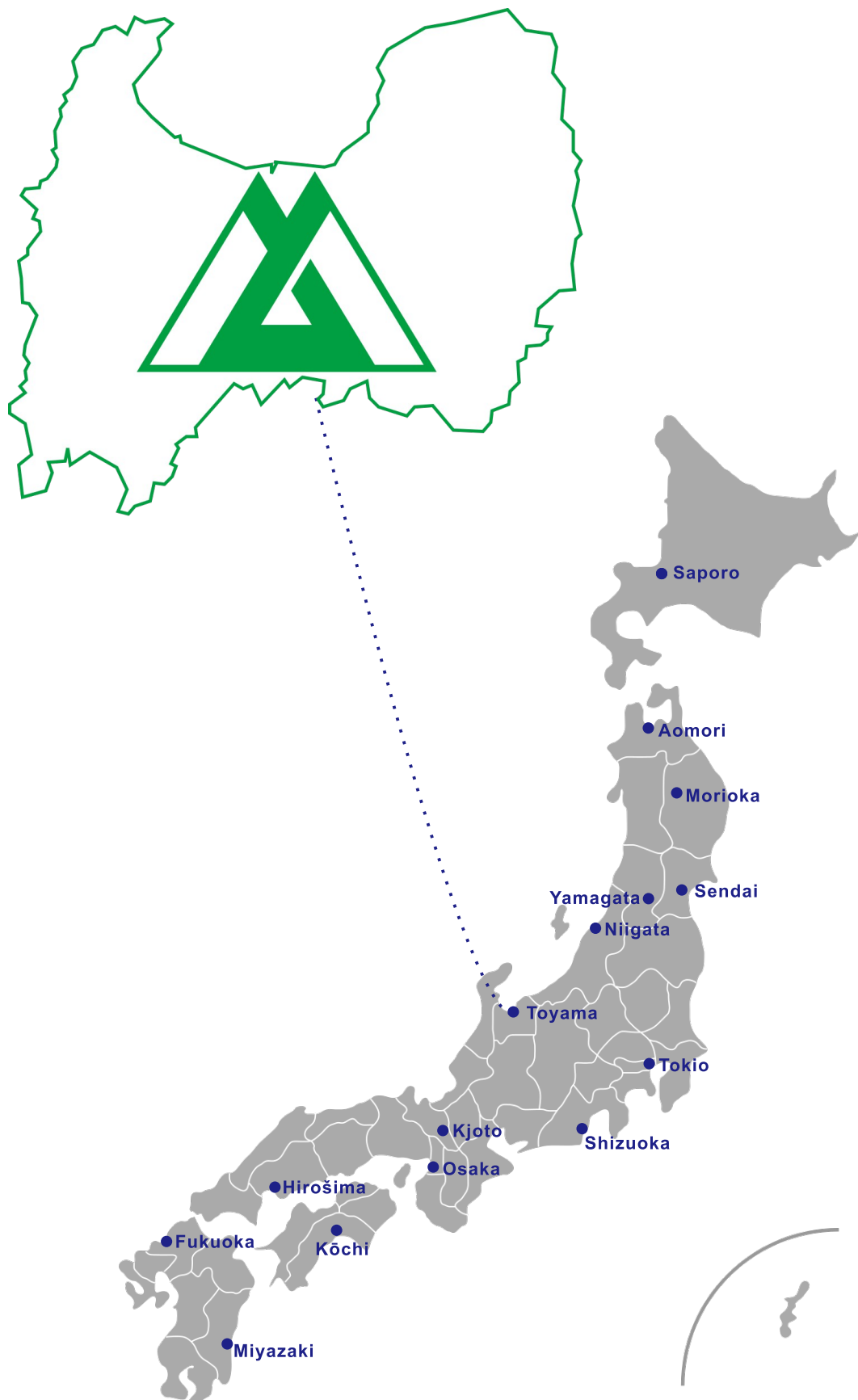
ROŽA:
Tulipan

MASKOTA:
Raiji

Zemljepisna širina: 36° 42' S
Zemljepisna dolžina: 137° 13' V

Oddaljenost od Tokia (Toyama): 249 km (zračna razdalja)

ZGODOVINA

ŌTOMO NO YAKAMOCHI IN MAN'YŌSHŪ

V obdobju Asuka (550–710) so bili po vzoru kitajske dinastije Tang, v sistemu znanem kot *ritsuryō*, guvernerji s cesarskega dvora poslani v province, da bi s svojo prisotnostjo zagotavljali centralizirano upravljanje. V obdobju Nara (710–794) je bil tako Ōtomo no Yakamochi (718–785) imenovan za vodjo guvernerjev provinc in v nadzor dobil provinco Etchū. V tistih dneh je bila Etchū velika provinca, Yakamochi pa je potoval po vsej regiji ter poleg svojih upravnih nalog pisal pesmi. To obdobje velja za najbolj produktivno v njegovi pesniški karieri. Kasneje je manj aktivno pisal svoje pesmi, ker velja prepričanje, da je bil eden zadnjih urednikov zbirke Man'yōshū, najstarejše obstoječe japonske zbirke waka poezije, ki skupno zajema 4500 pesmi, vsebuje pa tudi 337 pesmi, ki se nanašajo na Etchū ali današnjo prefekturo Toyama, od katerih naj bi jih 223 napisal sam Yakamochi. Posledično je prefektura posejana s kraji, ki so navdihnili pesmi, imenovane tudi Etchū Man'yō. Bil je najproduktivnejši in najvidnejši pisatelj svojega časa, ki je imel velik vpliv tudi na druge pesnike.

Yakamochijeva poezija pogosto opisuje gorovje Tateyama. V tistih časih je po šintoističnih prepričanjih veljalo, da ima gora pogled v nebesa, sčasoma, neke v obdobju Heian (794–1185), pa so jo pričeli povezovati z budizmom, ezoteričnimi obredi in asketskim usposabljanjem. Danes je na območju Tateyame veliko krajev, ki so še vedno globoko povezani z vero.

»Poleti opazujem sneg na gorovju Tateyama in se tega pogleda nikoli ne naveličam; zagotovo je to zato, ker gre za sveto gorovje.«

nastanku gorovja. Ena pomembnejših je zgodba o lokalnem mladeniču, ki je lovil črnega medveda in belega sokola. Medveda mu je uspelo poškodovati s puščico in sledil je njegovi krvavi sledi od doline do vrhov gore Tate. Ko je žival dohitel, je videl, kako se je zatekla v jamo, in ji sledil. Ko je bil v jami, ni mogel najti medveda, saj je le-ta izginil, na njegovem mestu pa sta bila Amida Buda in božanstvo Fudo Myō, ki sta ga prosila, naj vsem pokaže pot do gore Tateyama. Posledično so v poznem obdobju Edo na gorovje Tateyama prihajali ljudje iz vse Japonske, kar je na to območje prineslo še veliko drugih aktivnosti.

GORSKO VEROVANJE NA GOROVJU TATEYAMA

Čeprav je običajno govora o eni gori, ima Tateyama pravzaprav tri vrhove - Ōnanjiyama, Oyama in Fuji-no-Oritateyama - pri čemer je najbolj znan Oyama šele drugi najvišji. Gori Tateyama, poleg Fujiju in Hakusan, pripada naziv ene od treh svetih gora na Japonskem.

Legenda pravi, da je v 8. stoletju lovec zasledoval ranjenega medveda vse do Muroda, kjer ga je videl spremeniti se v zlatega Budo. Nato je lovec postal duhovnik, zadolžen za skrbnika tega novega svetega kraja. Dandanes je svetišče na vrhu gore Oyama ena glavnih znamenitosti gorovja.

V obdobju Edo (1603–1868) se je verovanje v sveto goro Tateyama razširilo med prebivalstvom s pomočjo visečih zvitkov *Tateyama mandala*, ki prikazujejo mit o

OKIGUSURI – TRGOVANJE Z ZDRAVILI

Toyama okigusuri se nanaša na edinstven sistem trženja, kjer prodajalec pusti škatlo z zdravili na domu stranke po načelu »najprej uporabi, plačaj pozneje«. Edinstvena ureditev, ki zahteva plačilo le za uporabljena zdravila, je na Japonskem stara 300 let.

Sistem se je pojavil leta 1683, ko je fevdalni gospod Maeda Masatoshi, vodja drugega fevda v Toyami, vzel poživljajoče »čudežno zdravilo«, znano kot *hangontan*, ki mu ga je zaupal zdravnik po imenu Jōkan Mandai iz Bizena (v današnji prefekturi Okayama). Zdravilo je delovalo tako učinkovito, da ga je gospod Masatoshi odtlej vedno nosil v žepu.

Leta 1690 je gospod Masatoshi ob obisku gradu Edo naletel na Kawachinokamija Akito, plemiča iz Miharuja (v današnji prefekturi Fukušima), ki je trpel za strašnimi bolečinami v trebuhu. Gospod Masatoshi je delil svoje zdravilo *hangontan* z Akito in bolezen je izginila.

Zdravilna moč *hangontana* med »želočnim incidentom v gradu Edo« je navdušila številne fevdalce, ki so se zbrali od blizu in daleč, in želeli zdravilo tudi zase. Gospod Masatoshi je ukazal Gen'emonu Matsuiji, lekarnarju, ki je posloval v bližini gradu Toyama, naj izpolni naročila za *hangontan* fevdalcev in njihovih služabnikov. Kasneje je spodbujal trženje zdravila po vsej državi in posel »okigusuri«, ki so ga vodili Toyamini trgovci, se je razširil.

Prodajalci so bili zelo vljudni in se tudi skrbno ustavljali pred družinskimi oltarji, da bi se poklonili prednikom svojih strank. Prav zato so jim naročniki radi prisluhnili in jih sprejeli v svoje hiše. Prodajalec je nato v škatlo zložil zdravila in odšel, ne da bi prejel plačilo. Vrnil se je čez nekaj mesecev, ali morda celo eno leto, da bi prejel plačilo za uporabljena zdravila.

V obdobju Edo preprosti ljudje niso bili dovolj bogati, da bi kupili vrsto zdravil, ki bi jih imeli pri roki za nujne primere. Tako je sistem okigusuri, kjer so zaračunana samo uporabljena zdravila, naravnost navdušil potrošnike. Takoj, ko so odkrili, da zdravila delujejo, so razširili novico po mestu in prodajalcem pomagali povečati število strank.

Prav tako so na prodajo pomembno vplivali spominki za stranke. Papirnati baloni, igle, lakirane palčke, steklenice kutani, skodelice za sake, čajniki, portreti ukiyoe, koledarji in podobno – ki v današnjem svetu veljajo za način pospeševanja prodaje – so bili del paketa, ki je razveseljeval stranke.

Tisto, kar je še bolj kot spominki veselilo kupce, pa je bila priložnost, da so lahko klepetali s popotniki prodajalci, ki so prinašali sveže novice. Lekarnarji so prinašali vesti o najnovejših tehnikah pridelave riža in občasno prinesli celo riževe lupine; to pa naj bi spodbudilo razvoj izboljšanih sort riža in spretnosti gojenja. Tako je vloga lekarnarjev, ki potujejo po državi, presegla preprosto trgovanje z zdravili.

BOLEZEN ITAI-ITAI

Bolezen Itai-itai je bilo ime za najhujšo obliko množične zastrupitve s kadmijem v prefekturi Toyama, ki se je pojavila okoli leta 1912. Razvila se je pri številnih prebivalcih porečja reke Jinzu. Izraz »bolezen itai-itai« so skovali domačini zaradi hudih bolečin (itai v japonščini pomeni »boli«), ki jih ljudje s to boleznijo čutijo v hrbtenici in sklepih. Kadmij so v reko spustila rudarska podjetja v gorah, ki so za svoja dejanja plačale visoko odškodnino. Prizadevanja za sanacijo v prizadeti regiji potekajo od leta 1972 in so bila večinoma zaključena do leta 2012. Denarne stroške čiščenja so delno plačali japonska vlada, podjetje Mitsui Mining, ter lokalni upravi prefektur Gifu in Toyama. Bolezen Itai-itai je znana kot ena od štirih večjih bolezni, ki jih je na Japonskem povzročilo onesnaženje.

Bolezen se začne z bolečinami v križu, ramenih in kolenih. Ko se simptomi poslabšajo, se pojavljajo ponavljajoči se zlomi, bolnik pa na koncu pristane v postelji in se zaradi bolečin, ki napadajo vse telo, ne more sam premikati. Še posebej zastrašujoče je, da pacient tudi po daljšem ležanju ostane pri zavesti in trpi za »itai itai« oz. bolečinami, ne more jesti, postane popolnoma oslabelel in umre. Večina žrtev je bila žensk, starih od 35 do 55 let, ki so živele na območjih gojenja riža, ki jih je namakala onesnažena reka.

BOMBARDIRANJE TOYAME V DRUGI SVETOVNI VOJNI IN SPOMENIK MIROVNIŠKE OBNOVE

Po obnovi Meiji leta 1868 in modernizaciji Japonske je obilica vode iz severnih japonskih Alp, ki imajo največ zabeleženih snežnih padavin na svetu, in velika proizvodnja hidroelektrične energije na tem območju omogočala razvoj težke industrije v Toyami. Zaradi močne proizvodnje jekla in krogljanih ležajev je Toyama postala najbolj bombardirano japonsko mesto v drugi svetovni vojni. Po tem, ko so mesto uporabili kot testno tarčo za atomsko bombardiranje Hirošime in Nagasakija in nanj odvrgli štiri ogromne bombe, ki so bile enake oblike kot atomske, vendar so vsebovale navadne eksplozive, je bilo 99 % mestnega središča uničenega v noči 1. avgusta 1945 v množičnem zažigalnem napadu 173 B-29 bombnikov. Središče mesta se je spremenilo v pepel, neposredno pa je bilo prizadetih več kot 100 000 ljudi, 8000 je bilo ranjenih, 2700 pa jih je izgubilo življenje.

Spomenik mirovniške obnove iz druge svetovne vojne v Grajskem parku je bil postavljen 1. avgusta 1974. V središču je kip Tennyō, budistične nebeške deklice, v spomin na trdo delo, požrtvovalnost in ljubezen državljanov, ki so iz vojnega pepela obudili današnje živahno mesto. Tennyō, ogrnjena s tradicionalnimi trakovi, stoji na nebesnih oblakih in v levi roki drži odprt lotosov cvet, ki simbolizira sočutje in čistost srca, ob njej pa stoji majhen otrok, s katerim molita za mir na svetu.

SIRENA IZ ZALIVA TOYAMA

O japonski morski deklici ali sireni kroži kar nekaj legend. V zahodnem svetu so sirene znane kot lepotice s čudovitimi glasovi, kar pa se močno razlikuje od japonske različice le-teh. Ningyo, ki v dobesednem prevodu pomeni »človeška ribica«, je ogromna pošast, zaužitje njenega mesa pa naj bi človeku omogočalo nesmrtnost.

Dobro je znana zgodba o morski deklici, ki se je pojavila v Toyami in naj bi bila velika kar 11 metrov, imela dva zlata rogova na glavi, kot kakšen demon, njen glas pa je bil tako močan, da se je je slišalo kar štiri kilometre daleč. Leta 1805, v obdobju Edo, se je v Hōjōgafuchi Yomonouri, v sedanjem starem delu mesta Shinminato, v provinci Etchū pojavila sirena ningyo, ki je grozila ribičem in povzročala nemir, zato so se je ljudje želeli znebiti. Dobila je celo ime »kairai«, kar pomeni morski grom. Zgodba o tem, kako so lokalni ljudje ubili to velikansko sireno s 50 puškami, je zapisana v *kawarabanu*, ki je nekakšen enostranski časopis iz obdobja Edo.

V 19. stoletju je vest o japonski različici morske deklice dosegla zahod in povzročila pravo norijo pri zbirateljih. Zgodbe je iz Japonske prinesel Philipp Franz Balthasar von Siebold, nemški zdravnik in naravoslovec, ki je bil eden redkih zahodnjakov, ki je lahko v 19. stoletju vstopil na Japonsko, kljub politiki izolacije države. V enem od svojih spisov Siebold pripoveduje o srečanju z ribičem, ki mu je pokazal morsko deklico. Po njegovih besedah so verjeli, da naj bi ščitila tudi pred epidemijami.

Še ena legenda pravi, da se je ribič spremenil v morsko deklico, ker je lovil ribe v zaščiteneh vodah. Nato je spoznal svojo zmoto in prosil princa, naj po njegovi smrti pokaže njegovo okostje, da drugi ne bi ponovili njegove napake. To okostje, staro več kot 1400 let, je danes ohranjeno v svetišču v kraju Fujinomiya.

Še ena dobro znana zgodba se imenuje *Yao Bikuni*, kar pomeni »800 let stara redovnica«. Zgodba je predstavljena kot prisposoba sprejemanja smrti, v kateri mlada ženska poje meso morske deklice, da bi pridobila nesmrtnost. Mladenka se posledično z leti ni starala toliko kot drugi okoli nje. Imela je več mož, vse od njih preživela, na koncu pa postala redovnica. Po 800 letih se je naveličala in si vzela življenje.

OBRAT

ŠAŠEVI KLOBUKI ETCHŪ FUKUOKA

Klobuke Etchū Fukuoka že več kot 100 let na tradicionalni način izdelujejo iz visoko kakovostnega šaša. Obrt je značilna za mesta Takaoka, Tonami, Oyabe in Nanto. Klobuki so različnih oblik, tisti, ki jih izdelujejo v Fukuoki (predel mesta Tataoka) pa so vsi okrogle oblike, poleg tega so tako kakovostni, da vzdržijo mrzle zime regije Hokuriku. Premer klobuka se lahko prilagaja v razponu večkratnika treh centimetrov. Koničast klobuk *tsuno gasa* se uporablja ob delu na njivi, *fuji gasa* je tip klobuka, ki ima obliko gore Fudži, *ohno gasa* ima pol sferično obliko, *dohbuka gasa* ima zaobljene robove, da ščiti pred soncem in dežjem, obstajajo pa še mnoge druge, tudi bolj moderne oblike, ki vključujejo barvanje šaša. Klobuke nosijo med rituali in na festivalih, miniaturne verzije pa so priljubljen spominek.

LESENI IZDELKI SHŌGAWA

Tradicionalna obrt lesenih izdelkov Shōgawa, ki jo je japonsko ministrstvo za gospodarstvo leta 1978 prepoznalo za tradicionalno obrt, išče lepoto v preprostosti. Njeni začetki segajo na konec 16. stoletja, ko so po reki Shōgawa splavljali lesene hlode v zaliv Toyama, pri čemer so kosi lesa, ki so jih zgubili med transportom, naplavili v kotlino mesta Shōgawa (današnji del mesta Tonami). Danes se obrtniške delavnice nahajajo v celotni prefekturi, zlasti v mestih Takaoka in Tonami, izdelujejo pa večinoma skleda in pladnje. Posebnost izdelkov je naraven izgled edinstvene, bolj granulirane texture lesa, ki jo dosežejo z vzdolžnim žaganjem hlodov. Pogosto uporabljajo les japonske zelkove, izdelki pa so lahko iz nelakiranega ali lakiranega lesa ali lesa, ki je lakiran z japonskim *urushi* lakom. Nelakirani izdelki so priljubljeni pri tistih navdušencih, ki želijo izdelke lakirati sami.

INAMI LESENE REZBARIJE

Mesto Nanto je od okoli leta 1750 poznano po obrti izrezljanih lesenih izdelkov Inami. Motivi so zelo detajlni, pri čemer obrtniki uporabljajo več kot 200 različnih dlet in nožkov. Pogosti motivi 3D rezbarij so pokrajine, rože in ptiči, ljudje, živali ter zmaji, pri čemer z natančnimi tehnikami ustvarijo vtis živosti in dinamičnosti. Najbolj ustrezen je les kačrovca, pavlonije in zelkove. To tradicionalno tehniko uporabljajo za izdelavo lunet nad vrati, enodelnih pregrad in različnih okrasnih detajlov ter predmetov, razvija pa se tudi v fuziji s sodobnim življenjem, pri čemer tehniko uporabljajo za okraševanje električnih kitar.

BAKRENI IZDELKI TAKAOKA

Tehnike izdelave bakrenih izdelkov Takaoka se uporabljajo za velike budistične kipe ali zvonove v templjih, pa vse do najbolj drobnih okraskov in budističnih pripomočkov. Različne mojstrske tehnike vlivanja, poliranja in rezbarjenja kovin ter izdelave intarzij, sporočajo vzdržnost, delikatnost in fleksibilnost bakrenih izdelkov Takaoka, ki veljajo za vrhunske med bakrenimi izdelki Japonske izdelave – v Tataoki izdelajo 95% vseh zvonov, budističnih kipov in bakrenih kipov, ki jih najdemo v japonskih templjih. Po celi državi je mogoče zaslediti tudi Takaoka bakrene kipe anime likov, ki so jih postavili v projektih urbanega oživljanja in privabljanja »anime turistov«. Leta 1975 je bil mestu Tataoka, kot prvemu območju na Japonskem, podeljen naziv *Območje državne tradicionalne rokodelske proizvodnje*.

TRADICIONALNI JAPONSKI PAPIR ETCHŪ

Izdelava papirja *Etchū washi* je priznana kot državna tradicionalna obrt, izdelujejo pa ga v mestih Asahi, Yatsuo in Taira. Vsako mesto izdeluje svojo vrsto tradicionalnega washi papirja, vendar je vsem vrstam skupno, da je papir visoko kakovosten, robusten in primeren za vsakodnevno uporabo. V Asahiju izdelujejo papir, ki se večinoma uporablja za drsna vrata *shōji*, umetniška dela in papir, ki ga uporabljajo za restavracijo kulturne dediščine, saj celo v 1000 letih ne porumeni. Za mesto Yatsuo je značilen papir, potiskan s *katazome* tehniko s šablonami, ki so ga nekoč uporabljali za zavijanje zdravil. Mesto Taira pa je poznano predvsem po papirju, ki se uporablja za kaligrafijo in umetniška dela. Sodobnejši izdelki vključujejo kuverte s pogostimi japonskimi imeni in papirnate figurice.

N A R A V A

VINTGAR KUROBE IN JEZ KUROBE

Vintgar Kurobe je tekom stoletij izklesala in oblikovala istoimenska reka. Leži sredi neokrnjenega gozda gorske verige Tateyama, ki tvori Severne japonske Alpe. Vintgar velja za enega večjih in lepših na Japonskem, zato je zelo priljubljena destinacija za pohodnike. Zaradi vulkanskega izvora pokrajine je tu mogoče najti tudi veliko termalnih vrelcev. Skozi vintgar je speljana železnica, ki so jo zgradili za potrebe gradnje jez Kurobe. Danes se s tem vlakom radi peljejo turisti, ki si želijo tako ogledati naravo. Obisk vintgarja Kurobe je mogoč med aprilom in novembrom, preden zapade prvi sneg. Posebej lep je vintgar jeseni, ko se tam bohotijo barviti listavci.

Jez Kurobe je bil dokončan leta 1963, v višino pa meri 186 metrov in zato velja za najvišji jez na Japonskem. Čeprav je bila gradnja dolgotrajna in naporna, pa zajezitev reke Kurobe omogoča proizvodnjo in dobavo elektrike regiji Kansai.

GORSKA VERIGA TATEYAMA IN CESTA TATEYAMA KUROBE ALPINE

V središču prefekture Toyama se razteza gorska veriga Tateyama, čigar najvišji vrh Tateyama meri 3015 m n.v.. Gorska veriga Tateyama tvori Narodni park Chubu – Sangaku, ki obsega Severne japonske Alpe. Zaradi starih japonskih verovanj, velja gorska veriga Tateyama skupaj s svojimi vrhovi za sveto področje. Zato so na gori postavili šintoistično svetišče Ōyama.

Gorska veriga Tateyama je prepletena z različnimi pohodniškimi potmi, ki so dostopne v poletnem in jesenskem času. Začetniki se raje poslužujejo krožne poti, ki jim ponuja prelepe razglede. Do izhodišča Murodo je mogoče dostopati preko alpske ceste Tateyama Kurobe Alpine, ki povezuje prefekturi Toyama in Nagano. Cesta, ki je bila dokončana leta 1971, je odprta med aprilom in novembrom, pozimi pa je zaradi snežnih razmer neprevozna. Vožnja med 20 metrov visokimi snežnimi stenami je prava poslastica za ljubitelje zime. Najvišja točka ceste Tateyama Kurobe Alpine je Murodo.

LEDENIKI

Severne japonske Alpe so nahajališče edinstvenih japonskih ledenikov. Strokovnjaki so dolga leta preučevali vprašanje, kako je mogoče, da lahko ledenik obstane kljub visokim temperaturam teh krajev. Ugotovili so, da velike količine snega, ki zapadejo pozimi omogočajo obstoj tukajšnjih ledenikov, med katere spadata dva na gori Tate in trije na gori Tsurugi. Prav v gorovju Tateyama so potrdili prvi japonski ledenik, ki naj bi nastal pred približno 30 tisoč leti.

SLAP SHŌMYŌ

Narodni park Chubu-Sangaku skriva v svojem osrčju čudovite naravne atrakcije. Med te spada tudi slap Shōmyō, veličasten slap, ki sega v višino kar 350 metrov. Slap Shōmyō velja za najvišji slap na Japonskem in spomladi, ko sneg skopni, s svojimi pritoki tvori nov slap Hannoki. Izvor slapu, ki mu je bil dodeljen status naravnega spomenika, je v gori Tateyama, nedaleč od vintgarja Shōmyō. Slap si je mogoče ogledati tudi s turističnim avtobusom, ki pelje po alpski cesti Tateyama Kurobe Alpine. Predvsem spomladi in zgodaj poleti se slap bohota z visokim vodostajem.

OBALA AMAHARASHI IN SKALA ONNAIWA

Zaliv Toyama na jugu zamejuje obala Amaharashi, ki je že v zgodovini slovela po svoji slikovitosti, ki so jo opevali celo poeti. Obala Amaharashi leži na polotoku Noto, kjer se prelep razgled na morsko krajino harmonično dopolnjuje z gorato pokrajino v ozadju. Obala se nahaja nedaleč od mest Toyama in Takaoka. Posebej zanimiva pa je tukajšnja skala, ki so jo domačini poimenovali onnaiwa. Ko se je v 12. stoletju v te kraje zatekel Minamoto Yoshitsune, je z občudovanjem poročal o obali Amaharashi, ki mu je takrat nudila zavetje.

PRIVID IN DRUGE SKRIVNOSTI MESTA UOZU

Pristanišče kraja Uozu, ki leži severno od mesta Toyama, so leta 1930 renovirali in ga razširili. Med delom so pod vodo našli odlično ohranjene ostanke gozdu, ki je sestavljen pretežno iz več sto let starih dreves japonske cedre, ki jih je voda prekrivala približno 2000 let. Primerke najdenih dreves si je mogoče ogledati v Muzeju zakopanega gozda Uozu.

Kraj Uozu pa je znan tudi po bioluminiscenci lignjev *Watasenia scintillans*, ki se pojavijo v lokalnem morju vsako pomlad, v marcu. Ti lignji izkoriščajo svojo modro bioluminiscenčno svetlobo za vabo rib in spolnega partnerja. Veljajo za edine glavonožce, ki lahko vidijo barve. Tretja posebnost mesta Uozu pa so »prividi«, ki se pojavijo spomladi nad zalivom Toyama. Od aprila do junija je mogoče videti fatamorgano, ki najverjetneje nastane zaradi temperaturnih sprememb in spremembe vlažnosti v ozračju. Fatamorgana različnih oblik se lahko pojavi le za nekaj minut, ali za več ur.

JEZERO MIKURIGAKE

Jezero Mikurigake, simbol Murodo, je vulkanskega izvora in leži na nadmorski višini 2.405 metrov. V jezeru nista dovoljena kopanje ali ribolov, zato je voda še kristalno čista. Vse do meseca junija je jezero prekrito s debelo snežno odejo, nato pa, ko sneg skopni, pride do izraza prelepa modrina jezera, na kateremu se zrcali gora Tateyama. Jezero je mogoče obiskati med julijem in oktobrom. Obseg Mikurigake, ki velja za največje jezero v Murodo, meri 631 metrov, njegova globina je 15 metrov, celo jezero pa pokriva področje 30 000 kvadratnih metrov. Jezero naj bi se formiralo pred približno 10 000 leti.

TURIZEM

HOTEL TATEYAMA

Hotel Tateyama se nahaja na gori Murodo in velja za najvišjo kočo na Japonskem, saj se nahaja na nadmorski višini 2450 m. Posebnost hotela je rdeča trikotna streha, ki izstopa poleti in pozimi.

Po sprostitvi v vročem vrelcu onsen lahko uživate v bogatih lokalnih jedeh, ki jih nudijo. Od tu se lahko poleti odpravite na tri okoli 3000 metrov visoke vrhove gorovja Tateyama, goro Tsurugi ali gorsko verigo Dainichi, kot tudi na številne odlične pohodniške poti do jezera Mikurigaike in parka Jigokudani. Jeseni te poti krasi še trava, ki v tem letnem času porumeni. Zimski čas ponuja obilico smučanja, kot tudi opazovanje zvezd, ki se v neokrnjeni naravi svetlikajo na nebu. Smuka je mogoča vse do meseca maja, sneg pa vztraja tudi še v juniju.

ŽELEZNICA VINTGARJA KUROBE

Vintgar Kurobe je gozdnata soteska v razgibanem gorovju Severnih japonskih Alp. Zaradi strmih, skoraj navpičnih pečin, nedotaknjenih pragozdov in vročih vrelcev na prostem je priljubljena destinacija za ogled naravnih lepot, ki jih lahko doživite tudi z oglednim vlakom železnice vintgarja Kurobe. Ta vlak vozi po 20-kilometrskem odseku med postajama Unazuki in Keyakidaira, ki traja približno 80 minut in poteka čez več kot 20 mostov in skozi več kot 40 predorov. Vlaki se ustavijo na nekaj postajah ob poti, kjer lahko obiskovalci izstopijo in raziskujejo čudovito naravo ene najglobljih sotesk na Japonskem.

UNAZUKIONSEN

Unazuki Onsen se nahaja na vhodu vintgarja Kurobe in se ponaša z obilico vroče izvirske vode ter čudovitim pogledom na pokrajino, lokalno morsko hrano, lokalnim craft pivom in gorskimi pridelki. Od odprtja leta 1923 so ga obiskali številni pisatelji in pesniki. Pravijo, da brezbarvna in prozorna vroča izvirska voda spominja na bistro vodo reke Kurobe in je dobra za kožo.

温泉噴水

VASICA LJUDSKIH OBRTI TOYAMA IN KIPCI GOHYAKU RAKAN

Muzej ljudskih obrti Toyama je bil zgrajen leta 1965 na hribu Kureha, ki se nahaja v okolici mesta Toyama. Leta 1979 so zaključili z gradnjo vseh devetih stavb, narejenih po zgledu starih japonskih hiš, v katerih so danes predstavljene lokalne ljudske obrti, zdravilstvo in umetnost. V vasici se nahaja tudi arheološki muzej.

V bližini vasice ljudskih obrti se nahaja tempelj Chokeiji, ki je bil zgrajen leta 1786. Tempelj slovi po petstotih lično postavljenih budističnih kipcih imenovanih *gohyaku rakan*. Kipci se med seboj razlikujejo po izrazu na obrazu in njihovi telesni drži. Tempeljski kompleks ponuja odmik od bližnjega mestnega vrveža in lep razgled na okoliško pokrajino.

© YUKISON / Ken Ohki

VAS V STILU GOKAYAMA GASSHO

Vas Ainokura je bila leta 1995 uvrščena na Unescov seznam svetovne dediščine. V njej je trenutno ohranjenih 23 zgradb v slogu *Ainokura Gassho* in 9 zgradb v slogu *Suganuma Gassho*. Večina teh zgradb je starih od enega do dveh stoletij, najstarejša pa naj bi bila zgrajena pred 400 leti. Tu lahko občudujete tudi steklovino, bronaste posode, lesene rezbarije in druge tradicionalne obrti z večstoletno zgodovino. Čeprav je obisk podnevi izjemen, je večerna postavitve z osvetlitvijo preprosto preveč čarobna, da bi jo zamudili. Vsekakor je vredno obiskati tudi razgledno območje, kjer je mogoče uzreti lepoto Ainokure v celoti. Sezonska morska hrana, kot so lignji hotaru ika spomladi, še dodatno obogati izkušnjo.

MUZEJ STEKLARSKE UMETNOSTI TOYAMA

V zgradbi Toyama kirari, ki jo je zasnoval priznani japonski arhitekt Kengo Kuma, se nahaja Muzej steklarske umetnosti Toyama, v katerem so razstavljena dela domačih in tujih oblikovalcev stekla. Za gradnjo stavbe so uporabili različne materiale, kot na primer steklo, aluminiji in granit, saj je arhitekt želel ustvariti vtis gore Tateyama. V muzeju si je mogoče ogledati in spoznati oblikovanje stekla ter umetniška dela, kot je, na primer, stekleni gozd oblikovalca Daleja Chihulyja.

TRŽNICA HIMI BANYA-GAI

Pristaniška tržnica Himi Banya-gai, ki se nahaja v mestu Himi v prefekturi Toyama in je znana po Himi kanburiju (zimskem japonskem rumenorepu), je turistični objekt, ki deluje tudi kot obcestna postaja. Zgrajena je po vzoru ribiške koč *banya*. V njej je 30 poslovnih prostorov, ki obiskovalcem omogočajo nakupovanje, uživanje hrane in celo kopel v termalni izvirski vodi Himi Onsen. Številni turisti tržnico obiščejo prav zaradi restavracij, kot so *kaiten-zushi*, kjer lahko uživajo v sušiju neposredno iz pristanišča Himi, kot tudi ostale gurmanske hrane, ki je edinstvena na tem območju. Z razgledne ploščadi se pobaha tudi s pogledom na spektakularno gorovje Tateyama, ki je vidno preko morja.

GRAD TOYAMA

V glavnem mestu prefekture Toyama je mogoče najti istoimenski grad, ki je bil zgrajen leta 1543. V času šogunata Tokugawa je grad spadal pod okrilje rodbine Maeda, ki je več desetletij upravljala s to in bližnjimi prefekturami. Leta 1954 restavriran grad obdaja japonski vrt, v notranjosti pa se nahajata Etnografski muzej Toyama in Muzej umetnosti Sato. Danes je grad priljubljena lokacija za občudovanje cvetočih češnjevih dreves, saj se iz gradu razteza pogled na širno mesto Toyama. Vodo na gradu so nekoč pridobivali iz reke Jinzu, s katero napajajo tudi vodne kanale, ki obdajajo grad.

SNEŽNI RAZPRŠILNIKI

Pozimi v prefekturi Toyama zapade veliko snega, ki nehoti povzroča preglavice voznikom in pešcem, zato so si zamislili snežne razpršilnike, ki so jih postavili ob ceste in pločnike. Ti se ob stiku s prvimi snežinkami dvignejo s tal in s curkom poskrbijo, da se zapadli sneg stopi in v tekočem stanju zlije v odtočne kanale. Tak sistem je mogoč zaradi razmeroma toplih zimskih temperatur, saj voda ne zamrzuje, sneg pa se ne kopiči.

TAKAOKA DAIBUTSU

Poleg kipa Daibutsu v templju Todaiji v Nari in kipa v Kamakuri je »veliki Buda« v Takaoki eden izmed treh najbolj znanih na Japonskem. Kip je bil po treh desetletjih dela dokončan leta 1933. V višino, vključno z dnom, meri 15,85 metra in tehta 65 ton. Izdelan je bil s tradicionalnimi tehnikami vlivanja bakra, ki so značilne za območje Takaoka. To pa ni prvi tovrstni kip v Takaoki. Prvotni kip je bil izdelan leta 1745 iz lesa in pozlačen z zlatimi lističi, a je večkrat pogorel in bil nato ponovno izdelan. Lesena glava prejšnjega kipa je vgrajena v trenutni kip, v katerega je mogoče vstopiti in si jo tudi ogledati. Na stenah krožne poti znotraj kipa se vrstijo budistične slike. Veliki Buda, znan tudi kot najbolj čeden moški na Japonskem, je še vedno priljubljen kot simbol Takaoke, kjer se nahajajo najboljši bronasti izdelki na Japonskem.

TEMPELJ ZUIRYUJI

Tempelj Zuiryuji se nahaja v kraju Takaoka. Zgrajen je bil v obdobju Edo (1603–1868), širom Japonske pa slovi zaradi svoje arhitekturne dediščine. Tempelj pripada budistični sekto Soto, leta 1997 pa so deli templja - vhoda Somon in Sanmon, Budova dvorana, dvorana za meditacijo, križni hodnik in študijska dvorana - prejeli status nacionalnega zaklada. Ucchusma, ali božanstvo toaletnih prostorov, je zaščitnik templja, ki ga je dal zgraditi fevdalni gospod Toshitsune Maeda.

FESTIVALI

FESTIVAL CHINDON

Na vrhuncu sezone cvetenja češenj, zgodaj aprila, letni pomladni festival Chindon oživi mesto Toyama, kjer se zberejo številni izvajalci iz vse Japonske, oblečeni v živobarvne japonske tradicionalne in sodobne kostume. Ta običaj sega v obdobje Edo (1603–1867), ko so glasbeniki *Chindon-ya* v dovršenih kostumih na ulici z glasbo oglaševali trgovine in druge ustanove ob odprtju, popustih ali drugih posebnih dogodkih. Ko sta gospodarska zbornica Toyame in mesto Toyama iz povojenga pepela skušali ponovno oživiti mesto, razvedriti ljudi in ustvariti živahno nakupovalno ulico, sta leta 1955 ustanovili tekmovanje *chindon*, ki je preraslo v Toyamin vsakoletni spomladanski festival. Približno v času, ko ob reki Matsu cvetijo češnje, se zbere več kot 30 ekip s približno 100 poklicnimi *chindon* oglaševalci z vseh koncev Japonske. Njihove šaljive izjave ter bleščeči in dovršeni kostumi zabavajo ljudi, ulice pa so napolnjene z veselim odmevajočim zvokom bobnov, zvonov, njihovi nastopi pa izzovejo salve smeha iz občinstva.

FESTIVAL SANNO

Festival Sanno je spomladanski veliki festival svetišča Hie, ki se nahaja v središču mesta Toyama. Med festivalom konec maja svetišče obišče več kot 200 000 ljudi, zato velja za največji festival v Toyami, ki ga imenujejo tudi »Sannosan«. Pod vodstvom čete piščali in bobnov sodelujoči nosijo prenosno svetišče ter izvajajo levji ples po ulicah mesta, kjer se zvrsti tudi okoli 700 stojnic. Tradicionalno nošenje svetišča se je začelo leta 1690, ko je 2. gospodar območja Masatoshi Maeda svetišču podaril dve prenosni svetišči. V tistih časih je bil ta festival največji praznik, ki so ga praznovali po vsem grajskem mestu, prenosna svetišča pa so prenašali mimo gradu Toyama in hiš privržencev svetišča.

OWARA KAZE NO BON

Festival Owara Kaze no Bon ali »Bon ples vetra«, ki vsako leto v prvih treh dneh septembra poteka v rustikalnem okrožju Yatsuo v Toyami, je živahen dogodek, znan po elegantnih tradicionalnih plesih. Festival je nastal pred več kot 300 leti z namenom, da bi prebivalci s plesom pomirili vetrove in prosili za varnost pred nesrečami, ki bi lahko uničile njihov pridelek v času žetve. Festival poteka ponoči, kar ustvarja vzdušje, ki ga včasih opisujejo tudi kot grozljivo. Ulice so okrašene s papirnatimi lampijoni, dolge vrste mladeničev in deklet z obrazi, pokritimi s slamnatimi klobuki, pa sinhronizirano pleše ob melanholični glasbi, ki je edinstvena za to regijo, saj jo spremlja nekoliko neznan inštrument *kokyū*, ki je podoben shamisenu, vendar se nanj igra z lokom.

FESTIVAL MARUMAGE

Marumage je izraz za pričesko, ki jo lahko praviloma nosijo samo poročene ženske in izvira iz obdobja Edo (1603–1867). V mestu Himi v prefekturi Toyama se v prošnji za srečen zakon v pisanih kimonih in lasmi, spetimi v pričesko marumage, vsako leto 17. aprila v lokalni tempelj podajo neporočena dekleta, vodijo pa jih deklice s klobuki in cvetlicami. Festival izvira iz zgodbe o geiko (dekletih, ki še niso gejša), ki so šle v tempelj Senju-ji molit za srečen zakon, z lasmi spetimi v pričesko v slogu marumage.

FESTIVAL SHUKI REITAISAI

Festival Shuki Reitaisai je velik jesenski festival, ki poteka v svetišču Kushida. Sprevod z levjimi glavami in prenosnimi svetišči mikoshi potuje skozi lokalna okrožja, kjer simbolično pobere vse nečistoče, nato pa se odpravi nazaj v svetišče. Sledi priprava svetega »božanskega ognja«. Že od antičnih časov je na Japonskem obstajalo prepričanje, da lahko z močjo božanskega ognja očistijo zlo in nesrečo. Ritual Hiwatari Shinji nosi želje po prečiščevanju hudobije, ki smo jo nevede staknili, s pomočjo ognja, da bi ponovno vzpostavili mir. Tudi obiskovalci festivala se ob spremljanju dogajanja prečistijo s toplino ognja.

FESTIVAL SOBE V NANTO TOGI

Ko je v vas Toga prišla zima so imeli domačini v preteklosti navado to praznovati z ajdovimi rezanci soba, ki so jih imenovali *gonbe*, kot dobrodošlico obiskovalcem in tistim, ki so zaradi dela živeli daleč stran in so se v tem obdobju vračali domov. Območje je od takrat to tradicijo razvilo v velik festival. Obiskovalci lahko zdaj poleg različnih nastopov, vključno z ljudskimi pesmimi, plesom *yosakoi* in drugimi pevci, uživajo v številnih lokalnih specialitetah Toga, kot so lokalna ročno izdelana soba, nasoljene ribe na žaru in sladki mochi na nabodalih. Dogajanje popestrijo še ogromni sneženi gradovi in ognjemeti.

UMEGATANI TÔTARÔ II

Umegatani Tôtarô II je bil japonski profesionalni sumo borec, ki se je rodil 11. marca 1878 v Toyami z imenom Oshida Otojirô. Pri 14 letih ga je posvojil petnajsti yokozuna Umegatani Tôtarô I in ga vključil v svojo šolo suma Ikazuchi. Posvojiteljevo ime je prevzel leta 1902, pred svojim 4. turnirjem, po katerem je bil navkljub porazu imenovan za yokozuno, nosilca najvišjega naslova v sumu. Bil je najmlajši yokozuna dotlej. Njegov največji rival je bil Hitachiyama Taneimon in obdobje njune prevlade je bilo znano kot »obdobje Ume-Hitachi« in je sumo pripeljalo do priljubljenosti, ki je ta šport še ni dosegel v obdobju Meiji. Upokojil se je junija 1915, do smrti leta 1927 pa je v sumu deloval kot sodnik in vodja šole Ikazuchi, ki je po njegovi smrti propadla.

FUJIKO FUJIO

Fujiko Fujio je bil dvojec manga umetnikov, ki sta ga ustanovila japonska ustvarjalca iz prefekture Toyama Hiroshi Fujimoto, rojen 1. decembra 1933 v Takaoki, in Motoo Abiko, rojen 10. marca 1934 v mestu Himi. Sodelovanje sta ustanovila leta 1951, od leta 1954 pa do razpada partnerstva leta 1987 pa sta uporabljala ime Fujiko Fujio. Dvojec je bil najbolj znan po priljubljenih komedijah, vključno z Obake no Q-Tarô, Ninja Hattori-kun, Kaibutsu-kun in Doraemon, katerega glavni lik je uradno priznan kot kulturna ikona sodobne Japonske. Od samega začetka sta sodelovala tako, da sta oba hkrati delala na zgodbi in umetnosti, a ko sta se ustvarjalno razhajala, sta objavljala posamezna dela pod različnimi imeni, Abiko kot Fujiko Fujio ㊤ in Fujimoto kot Fujiko F. Fujio. Fujimoto je preminil leta 1996, Abiko pa aprila 2022.

JUN HENMI

Jun Henmi se je z imenom Mayumi Shimizu rodila 26. julija 1939 v Mizuhashiju, ki je sedaj del mesta Toyama. Bila je japonska pisateljica in pesnica, znana po leposlovnih in dokumentarnih delih o ljudeh, ki jih je prizadela druga svetovna vojna. Henmi je bila hči Genyoshija Kadokawe, ustanovitelja založništva Kadokawa Shoten in starejša sestra Harukija Kadokawe, založnika, filmskega producenta, režiserja in scenarista. Henmi je leta 1984 prejela kulturno nagrado Nitta Jirō za svojo knjigo »Yamato: Zadnja bitka« iz leta 1983, ki govori o članih posadke japonske bojne ladje Yamato in njihovem zadnjem potovanju med operacijo Ten-Go ob koncu druge svetovne vojne. Po knjigi je bil leta 2005 posnet film z istim naslovom. Henmi je prejela tudi dve literarni nagradi za neleposlovje za svoje delo iz leta 1989 »Poslovilni zapiski iz jetniškega taborišča« o zapiskih, ki jih je deset let po drugi svetovni vojni prejela družina moškega, ki je umrl v ruskem taborišču v Sibiriji. Umrla je 21. septembra 2011, potem ko se je zgrudila v svojem domu v predmestju Tokia, stara 72 let.

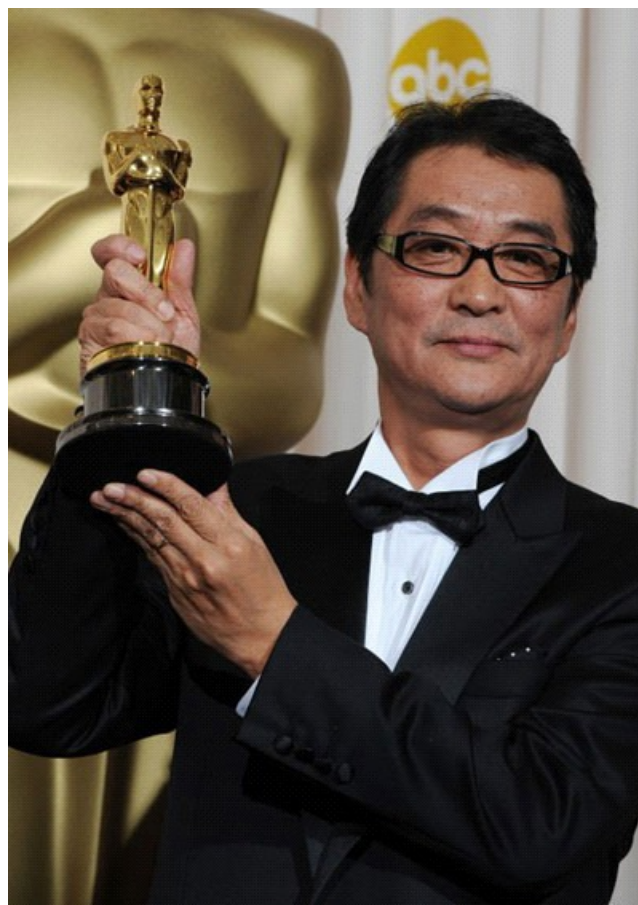
SHINOSUKE TATEKAWA

Shinosuke Tatekawa, rojen 15. februarja 1954 v Shinminatu v Toyami, ki je sedaj del mesta Imizu, je izvajalec rakuga. Njegovo pravo ime je Teruo Takeuchi. S svojo komično skupino Rokunin-no-Kai (Skupina šestih), ustanovljeno leta 2003, je veliko pripomogel k popularizaciji rakugoja med mladimi Japonci. Poznan pa je tudi kot televizijski voditelj, ki je vodil oddajo NHK Tameshite Gatten vse od njenega začetka leta 1995, kot televizijski in filmski igralec, ter kot glas v znanih animejih, kot sta GeGeGe no Kitarō in Zgodba o princesi Kaguya.

YŌJIRO TAKITA

Yōjiro Takita, rojen 4. decembra 1955 v Takaoki v Toyami, je pritegnil pozornost mednarodnega občinstva s filmom Okuribito »Odhodi«, ki je poleg številnih drugih nagrad leta 2009 na podelitvi oskarjev prejel nagrado za najboljši tujejezični film. To je bilo prvič, da je japonski film prejel nagrado v tej kategoriji od njene ustanovitve leta 1957. Svojo režisersko kariero je začel v osemdesetih letih prejšnjega stoletja s serijo filmov Chikan »Nadlegovalec«, ki prikazuje spolne nadlegovalce na vlakih in drugih okoljih, ter posnel več filmov zvrsti Pinku Eiga ali »rožnati film«, tj. film, ki vključuje goloto. Svoje udejstvovanje je razširil tudi na komedijo in TV-serije ter na prelomu stoletja režiral bolj mainstreamovski Onmyoji, katerega nadaljevanje je posnel leta 2003.

KOICHI TANAKA

Koichi Tanaka, rojen 3. avgusta 1959 v Toyami, je inženir elektrotehnike, ki je bil leta 2002 prejemnik Nobelove nagrade za kemijo za razvoj postopka za identifikacijo in strukturno analizo bioloških makromolekul, ki si jo je delil še z Johnom Bennetom Fennom in Kurtom Wüthrichom.

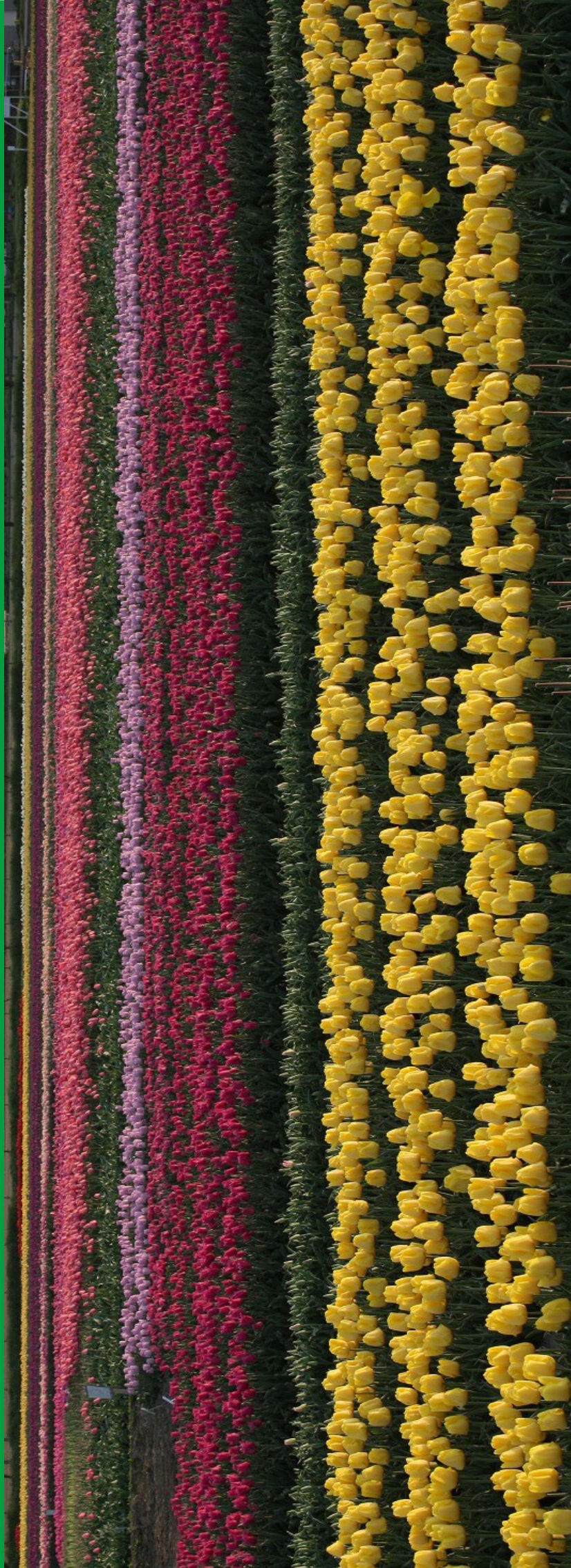

SHŌJI KAWAMORI

Shōji Kawamori, rojen 20. februarja 1960 v Toyami, je ustvarjalec in producent animejev, scenarist, vizualni umetnik in oblikovalec. Najbolj znan je po ustvarjanju franšize Macross mecha anime in Diaclone toylina, ki sta bili osnova za franšizi Robotech in Transformers. Znan je tudi po ustvarjanju anime serije The Vision of Escaflowne. V svojih delih je bil pionir več inovativnih konceptov, kot je preoblikovanje mecha (vključno z VF-1 Valkyrie v Macross in Optimus Prime v Transformerjih) in virtualnih idolih (Lynn Minmay in Sharon Apple v franšizi Macross). Njegovo delo je pomembno vplivalo na popularno kulturo, tako na Japonskem kot v tujini.

OV-TSRAPODPOG

Že od 17. stoletja je bila prefektura Toyama pomembno farmacevtsko središče na Japonskem, danes tudi na svetu. Sicer pa so se tam razvile še številne druge industrije - kemična, tekstilna, mehanska (industrijski roboti), jeklarska in papirna industrija - ki tvorijo največji industrijski grozd na tem delu države. Razlog za to so ugodni naravni in kulturni pogoji. Najprej, visoke gore omogočajo izrabljanje hidroenergije, prefektura se nahaja na območju, kjer beležijo manjše tveganje za potrese in poplave, tu pa so še dobre prometne povezave, ki povezujejo prefekturo z drugimi večjimi mesti na Japonskem in onkraj državnih meja. Obilica čiste in mineralov polne vode vpliva tudi na gojenje riža, zato je prefektura pomembno področje pridelave riža prvovrstne kakovosti. Pomembno vlogo imajo tulipani, pri čemer je mesto Tonami vodilni dobavitelj čebulic tulipanov na Japonskem. V prefekturi Toyama pa se nahaja tudi animacijski studio P.A. Works.

RIBARJENJE S STALNIMI MREŽAMI IZ OBALE

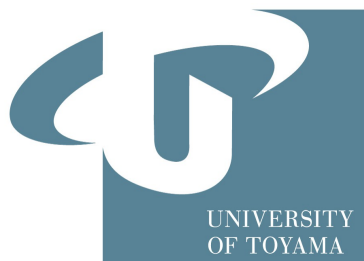
Zaliv Toyama je poznan tudi kot naravni akvarij, saj se oceansko dno strmo pogloblja, kar omogoča hiter dostop do ribolovnih globin. Zaliv je tako ena izmed lokacij, kjer se je izoblikovala metoda ribarjenja s pomočjo mrež iz obale, ki je še danes prevladujoč način ribarjenja. Mreže se razprostirajo 4 km v zaliv in jih je mogoče doseči v dvajsetih minutah, kar pomeni tudi manjšo porabo goriva. Poleg tega lahko ribiči prilagajajo velikost mrež (če na primer ne želijo uloviti rib, ki so premajhne). Ta metoda ne dopušča prekomernega lova, kar je še en način preprečevanja prevelikih negativnih vplivov na okolje. Tudi lov na kozice izvajajo trajnostno, pri čemer dve skupini ribičev lovita izmenično, dobiček pa si vsi enakopravno razdelijo, kar preprečuje prekomerno tekmovalnost, skupna količina ulova pa je ponovno začela naraščati. Tudi pri lovljenju rakov uporabljajo košare z redko mrežo, ki zadrži samo rake, dovolj velike za ulov.

Lovijo rumenoplavute tune (jp. buri), lignje hotaru ika, japonske lignje, šure, skuše, sardine in druge vrste rib. Tun buri je poznan kot »kralj zaliva Toyama« in že vse od 16. stoletja ga razpošiljajo po vsej Japonski, v tedanji Nagano in Aichi pa so ga za namene novoletnih praznovanj pošiljali po t.i. »buri poti«. V Toyami obstaja običaj, da starši neveste po prvem letu zakona družini ženina podarijo celotnega tuna buri, polovico katerega ženina družina vrne, tako da lahko obe družini zaužijeta isto ribo, kar naj bi prinašalo srečo.

IZOBRAŽEVANJE

UNIVERZA V TOYAMI

Univerza v Toyami je bila ustanovljena že leta 1949, leta 2005 pa se je združila še z dvema državnima univerzama, Medicinsko in farmacevtsko univerzo Toyama ter Državno fakulteto Takaoka. Nahaja se v dveh mestih, in sicer v Toyami in Takaoki, sestavljajo pa jo trije kampusi. Kampus Gofuku za humanistične vede, človeški razvoj, kot so pedagoška psihologija in usposabljanje učiteljev, ekonomijo, znanost in inženiring; kampus Sugitani za medicino in farmacijo; ter kampus Takaoka za umetnost in oblikovanje. Ta integrirana univerza ima torej 9 dodiplomskih in 8 podiplomskih smeri. Na univerzi študira približno 9300 študentov, vključno s 300 mednarodnimi študenti, kateri se s pomočjo šestmesečnega tečaja japonskega izobraževanja naučijo japonskega jezika ter se seznanijo z akademskim in vsakdanjim življenjem na Japonskem.

NIT, Toyama College

DRŽAVNI INŠTITUT ZA TEHNOLOGIJO TOYAMA COLLEGE

Državni inštitut za tehnologijo Toyama College (NIT, Toyama college) ponuja petletni specializirani izobraževalni program za vse z zaključeno nižjo srednjo šolo. Po petih letih diplomanti pridobijo približno enako raven strokovnega znanja, kot ga zagotavljajo štiriletni univerzitetni študijski programi. Sestavljajo ga oddelek za strojništvo, oddelek za elektrotehniko in inženiring krmilnih sistemov, katedra za uporabno kemijo in kemijsko inženirstvo, oddelek za elektroniko in računalništvo, oddelek za mednarodno poslovanje in oddelek za pomorsko tehniko. Študenti z zaključenim petletnim programom lahko študij nadaljujejo na dvoletnem naprednem programu. Diplomanti tega programa se lahko vpišejo na magistrski podiplomski študij univerzitetnih programov.

KULINARIKA

HOTARU IKA

Ime Hotaru ika (*Watasenia scintillans*) v dobesednem prevodu pomeni »kresniški lignji«, saj so bioluminiscenčni organizmi, ki oddajajo modro svetlobo. Na obalah Japonske jih najdemo zgodaj spomladi, v času drstitve, večino svojega življenja pa preživijo v globljih vodah med 200 in 400 metri. So plenilci in aktivno lovijo svojo hrano, ki vključuje majhne rakce, ribe in druge lignje. Življenjsko dobo imajo približno eno leto. Ob koncu življenja se samice vrnejo v bližino obale, da izležejo jajčeca, in kmalu zatem poginejo. Ta množična selitev je donosen posel za japonske ribiče, korist pa imajo tudi lokalni ponudniki, saj obalo v trumah obiskujejo turisti, ki si želijo ogledati svetlo modro svetlobo lignjev, ki osvetljujejo zaliv in poskusiti lokalno specialiteto hotaru ika.

SHIRO EBI

Shiro ebi ali *bele kozice* so znane kot dragulj zaliva Toyama in so poseben proizvod prefekture Toyama. Zaliv Toyama je edino mesto na svetu, kjer lahko te bele kozice lovijo v velikih količinah. Kozice so kristalno bele z mehкими in sladkimi lupinami. Ponujajo jih v hamburgerjih, z rižem ali kot sašimi, suši in številne druge okusne jedi. Ena najbolj priljubljenih jedi je riževa skleda s tempuro iz belih kozic.

HIMI NO KANBURI

Globokomorska rumenorepa riba, ki se v japonščini imenuje Kanburi in jo lovijo pozimi, med novembrom in februarjem, je tradicionalna jed ljudi, ki živijo ob Japonskem morju. Zimski rumenorep iz mesta Himi je na Japonskem najbolj znan. Ribe tod mimo s severa migrirajo na jug in imajo ravno pravšnjo količino maščobe, ko dosežejo mesto Himi, ki je na polovici njihove poti. Ribe so mastne s sladkim in kremastim mesom, ki se kar topi v ustih. V Toyami pripravljajo Kanburi na različne načine, kot je sashimi, suši, teriyaki, pečen na žaru s soljo ali dušen z daikonom.

MASUZUSHI

Ena najlepših specialitet Toyame je masuzushi, ki izhaja iz obdobja Edo (1603–1867). Lokalna rečna postrv je naložena na riž za suši, ovita v bambusove liste in stisnjena, da izgleda kot rožnata, bela in zelena torta. Pogosto se je poslužujejo kot *ekiben* (kosilo v škatli, ki ga prodajajo na železniških postajah), zapakiran v leseno posodo, ki jo ob obedu odpremo, razvijemo bambusove liste in jed razrežemo s priloženim bambusovim nožkom.

ČRNI RAMEN

Toyama ramen je edinstvena japonska različica ramena, ki jo je leta 1947 ustvarila restavracija z imenom Taiki v Toyami. Ta črna juha je pripravljena z veliko slane črne sojine omake, ramen rezancev, piščančje in ribje juhe ter pečene svinjine, pokuhane v juhi. Stopnja slanosti je odvisna od restavracije, toda ramen Toyama je običajno začinjen z veliko popra in nastrgano negi dolgo čebulo na vrhu. V petdesetih letih prejšnjega stoletja so gradbeni delavci v Toyami začeli prinašati svoj riž, ki so ga jedli zraven ramena, in ker se veliko potijo, je bil ramen namenoma bolj slan, da bi nadomestili izgubljeni natrij. Zaradi tega ta črni ramen danes pogosto postrežejo z rižem ali surovimi jajci.

REZANCI HIMI UDON

Rezanci Himi udon so znan izdelek mesta Himi v prefekturi Toyama. Tako kot Inaniwa udon, ki so dobro znani med ljubitelji japonskih rezancev, so rezanci Himi udon fini in imajo elastično teksturo. Za izdelavo je uporabljena najboljša pšenična moka in kakovostna slanica. Izdelani so ročno z različnimi tehnikami gnetenja in vlečenja. Himi udon rezance lahko jemo ohlajene ali vroče.

Uredniški odbor Sanja Paradiž, Darja Hrvatin, Sara Naraglav, Reiko Sugiura, Andraž Lipovac, Sayaka Yamashita

Oblikovanje Sanja Paradiž

Uporabljene fotografije niso last Veleposlaništva Japonske v Sloveniji.
Ta izvod in arhiv najdete na spletni strani: https://www.si.emb-japan.go.jp/itpr_si/Zivljenje_na_Japonskem.html